

ת"פ 44920/12/14 - מדינת ישראל נגד אברהים עאבדין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 44920-12-14 מדינת ישראל נ' עאבדין(עציר) 09 יוני 2015

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אברהים עאבדין (עציר)

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. ביום 20.4.2015 הורשע הנאשם, על-יסוד הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: ריבוי עבירות של הסתה לאלמות או לטרור לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן ריבוי עבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי לפי סעיפים 4(ב) ו-4(ז) לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948 (להלן: פקודת מניעת טרור).

2. כתב-האישום המתוקן בו הודה הנאשם, כולל חלק כללי ופרק עובדות. **החלק הכללי** מפרט אירועים אשר התרחשו בישראל החל מיוני 2014, ובהם חטיפתם ורציחתם של שלושת הנערים היהודים גיל-עד שער, נפתלי פרנקל ואיל יפרח על-ידי שני פעילי טרור פלסטינים מארגון החמאס ביוני 2014; חטיפתו ורציחתו של הנער הערבי מוחמד אבו-חדר על-ידי בגיר ושני קטינים יהודים בתחילת יולי 2014; התגברות ירי רקטות על-ידי פעילי טרור פלסטינים מרצועת עזה לעבר שטחי ישראל, בתגובה למבצע "שובו אחים"; וכן תחילתו של מבצע "צוק איתן" ביום 8.7.2014, עד לסיומו בהפסקת אש הדדית ביום 26.8.2014. בנוסף, צוין בחלק הכללי של כתב-האישום המתוקן כי על רקע חטיפתו ורציחתו של הנער הערבי אבו-חדר, וכן על רקע מבצע "צוק איתן", החל גל של פעולות והתפרעויות אלימות מצד אזרחים ערבים תושבי מזרח ירושלים, כלפי כוחות ביטחון ואזרחים יהודים ברחבי ירושלים. הסלמה זו כללה תקיפת אנשי בטחון לרבות על-ידי ידיו אבנים, השלכת בקבוקי תבערה וירי זיקוקים; תקיפת אזרחים יהודים; פגיעה ברכוש תושבי העיר וכן פיגועי דריסה, דקירה וירי כלפי האוכלוסייה היהודית בירושלים.

בכל אותה תקופה, הנאשם שהגו אזרח ותושב ישראל, החזיק וניהל חשבון שנשא את שמו (Ibrahim Samir) ברשת החברתית Facebook (להלן: פייסבוק). פרסומי הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו, הוזנו ישירות ובעקבות בחשבונותיהם המקבילים של 294 חבריו ועוקביו בפייסבוק. בנוסף, פרסומיו של הנאשם היו פתוחים וגמישים

באינטרנט לעיני כל.

על רקע האווירה הציבורית הרגישה והנפיצה כמתואר לעיל, פרסם הנאשם בחשבון הפייסבוק שלו באופן שיטתי, בהזדמנויות רבות ובתפוצה נרחבת קריאות ישירות למעשי אלימות וטרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, וכן דברי שבח, אהדה, עידוד תמיכה והזדהות כלפי מעשים כאמור וכלפי עושיהם. בנוסף, פרסם הנאשם דברי שבח, אהדה, תמיכה והזדהות כלפי ארגוני טרור ופעילים בכירים בהם, וכן תמיכה והזדהות עם מחבלים ומבצעי פיגועים.

פרסומים אלה של הנאשם שלהבו משתמשים אחרים בפייסבוק, אשר שיתפו (share) את התכנים המסיתים עם חבריהם ועוקביהם, תמכו בתכנים באופן סמלי וגלוי באמצעות סימני "חיבוב" (Like), תמכו בהם באופן מילולי גלוי באמצעות "תגובה" (Comment), ואף ביטאו התבטאויות קיצוניות מקוריות משלהם ברוח דומה.

במהלך כל התקופה, הנאשם היה זה ששלט באופן בלעדי בכלל תכניו של עמוד הפייסבוק הנ"ל בהיותו המחזיק והמנהל שלו, והוא יכול היה למחוק תכנים ותגובות ולחסום עוקבים, אולם הוא לא עשה כן.

3. **בחלק העובדות** של כתב-האישום המתוקן, מובאים פרטי פרסומים שפרסם הנאשם בתקופה האמורה, אשר כוללים דברי הסתה לאלימות ותמיכה בארגון טרור, וחלקם אף כוללים התייחסות ספציפית לפיגועים אשר התרחשו בירושלים באותה עת, כגון פיגועי דריסה והפיגוע בבית-הכנסת בשכונת הר נוף. מאחר שפרק העובדות מחזיק 7 עמודים במסגרתם מובאים ציטוטים של קרוב ל- 40 פרסומים, אינני רואה לצטט את מלוא הפרסומים, ואסתפק בדוגמאות:

ביום 30.7.2014 פרסם הנאשם תצלום של רעול פנים אוחז בבקבוק תבערה ותחתיו הכיתוב: "הגיע הזמן לאינתיפאדה". פרסום זה זכה לתגובה תומכת: "תזעזע את ביטחון ישראל".

ביום 25.8.2014 פרסם הנאשם צילום מסך ובו פירוט אזעקות צבע אדום במקומות רבים ברחבי הארץ, ולצדו פורסם סטאטוס: "בוקר מבושם בריח הטילים של ההתקוממות, שיהפכו לגשם...בוקר טוב". פרסום זה זכה לתמיכה של 5 סימני חיבוב.

ביום 2.9.2014 פרסם הנאשם תצלום של רעול פנים מבצע ירי בקלע (רוגטקה), ולצידו פרסם סטאטוס: "הרם את ראשך, זה הנשק שלך". פרסום זה זכה לתמיכה של 10 סימני חיבוב.

ביום 19.10.2014 פרסם הנאשם בפייסבוק סטאטוס: "הכה, איש חמאס, הכה תגובה קשה...רפא את פצעיי, רפא, הכה, מלא את ראשי". פרסום זה זכה לתמיכה של 4 סימני חיבוב.

ביום 30.10.2014 פרסם הנאשם סטאטוס: "אין אינתיפאדה שלישית...ישראל הופכת את המערכה למערכת יחיד, למערכה אישית מאד. מי שבאפשרותו לנקום בה, שינסה לעשות זאת לבדו או במסגרת חוליות קטנות מאד...הוא

יגלה במהירות הבזק שתפקיד המשחררים התפתח בשל מספרם הרב ודייקנותם...". פרסום זה זכה לתמיכה של 4 סימני חיבוב, וכן לתגובה תומכת ומברכת: "אנחנו כמו אלה שלא רוצים למות משני קליעים בראש, אלא רוצים את השלישי".

ביום 31.10.2014 פרסם הנאשם כתמונת פרופיל שלו בפייסבוק, תצלום של מבצע הפיגוע שביום 29.10.2014 ירה מטווח קצר ביהודה גליק ופצע אותו באורח קשה. פרסום זה זכה לתמיכה של 5 סימני חיבוב.

ביום 5.11.2014, לאחר פיגוע דריסה שבוצע מוקדם יותר באותו היום, פרסם הנאשם תצלום של מחסנית עם כדורים ליד דושת הגז ברכב, באופן המסמל כי הדריסה היא הנשק החדש, ולידו הכיתוב: "שנסו את מותניכם יא גיבורים", ולצידו הנאשם פרסם סטאטוס: "אל האבדון, אל האבדון, ירושלים היא הניצוץ ואם אין לך נשק, דרוס עם גלגלי המכונית". פרסום זה זכה לתמיכה של 3 סימני חיבוב.

ביום 12.11.2014 פרסם הנאשם בפייסבוק תצלום של יחידת חמושים רעולי פנים על רקע מסגד אל-אקצא, ולצידו הסטאטוס: "מה טוב הדם שלך, חמאס, עבור ירושלים הגאה...". פרסום זה זכה לתמיכה של 5 סימני חיבוב. בהמשך אותו יום (12.11.2014) פרסם הנאשם תצלום מודעה בה נכתב: "בן עזה חוטף, בן חברון דוקר, הבן הירושלמי דורס". פרסום זה זכה לתמיכה של 6 סימני חיבוב.

ביום 13.11.2014 פרסם הנאשם בפייסבוק תצלום של דובר הזרוע הצבאית של החמאס, גדודי עז אלדין אלקסאם, אבו עבידה, נושא דברים כשהוא רעול פנים, ולצידו הסטאטוס: "...האויב יישא בגל הפיצוץ במלואו...האויב שנכשל בעזה, מנסה להשיב את נפשו מאדמת ירושלים והגדה, אבל נשאר עם דוגמאות מעתה, עבד אלרחמאן ואברהים (שמות מבצעי פיגועי דריסה וירי- ד.כ.ל) אין בטחון ואין שלוה לאויב שלנו עד אשר עמנו ייקח בכוח את זכויותיו...". פרסום זה זכה לתמיכה של 3 סימני חיבוב.

ביום 18.11.2014 שיתף הנאשם איור של שני מבצעי הפיגוע בהר נוף (הפיגוע בוצע מוקדם יותר באותו היום), כשמשמאלם סכין קצבים נוטפת דם, ובו הכיתוב: "השהידים של הפיגוע בירושלים ע'סאן אבו ג'מל ועדי אבו ג'מל". פרסום זה זכה לתמיכה של 4 סימני חיבוב. בהמשך אותו יום, פרסם הנאשם איור של שני מבצעי הפיגוע הנ"ל בבית הכנסת בהר נוף על רקע מסגד אל-אקצא ובו כיתוב: "זעזעו את בטחון ישראל! השהידים האצילים של ירושלים ע'סאן אבו ג'מל ועדי אבו ג'מל המולדת מברכת אתכם...". פרסום זה זכה לתמיכה של 3 סימני חיבוב ושיתוף אחד. מאוחר יותר באותו היום, שיתף הנאשם סרטון ובו אנימציה ושיר בשפה העברית ששמו: "ציוני תברח", ואלה מילותיו: "ציוני תברח שכן אוטוטו אתם נהרגים על ידי מכונית, הסתכל שמאלה, תיזהר, מכונית מגיחה מכל עבר, אוספת אותך לקבר...ציוני תברח, תברחו ציונים, אתם אוטוטו בכל דרך נהרגים". לצד סרטון זה, פרסם הנאשם סטאטוס: "מצא חן בעיני. חחחחחח". פרסום זה זכה לתמיכה של שני סימני חיבוב.

ביום 22.11.2014 פרסם הנאשם בפייסבוק סטטוס: "דעאש תאמינו לי, אם יגיעו אלינו הם יהיו נגדנו ויגנו על היהודים. חמאס הוא היסוד, הוא מספיק להתנגדות שלנו". פרסום זה זכה לתמיכה של 3 סימני חיבוב.

יוער כי **במהלך ישיבת הטיעונים לעונש**, הודיעו הצדדים כי במישור העובדתי, מוסכם שהנאשם לא יצר בעצמו את הגרפיקה של התצלומים והתמונות שפרסם בחשבון הפייסבוק שלו (אותם העתיק מאחרים), אולם הנאשם הוא אשר כתב את המלל המופיע במכלול הסטאטוסים שפרסם כמפורט בכתב-האישום המתוקן (פרוטוקול דיון מיום 7.6.2015, עמ' 11, ש' 5-9).

4. הנאשם הודה בעובדות כתב-האישום המתוקן, ובגין כך הורשע בעבירות של הסתה לאלימות או לטרור, וכן תמיכה בארגון טרור כמפורט בראשית הדברים. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש וכל צד נותר חופשי בטיעונו. נוכח גילו של הנאשם, הוא הופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו טרם שמיעת הטיעונים לעונש.

תסקיר שירות המבחן

5. מתסקיר שירות המבחן מיום 4.6.2015 עולה כי כיום הנאשם הנו כבן 19, רווק. טרם מעצרו, התגורר הנאשם בשכונת בית חנינא בירושלים ועבד כדי לסייע בפרנסת הבית. התסקיר סוקר את נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, וכן את יחסיו עם הוריו ועם אחיו.

לגבי העבירות הנוכחיות - הנאשם מסר כי בעקבות רצח הנער אבו-חדיר, הוא נחשף לאנשים בסביבתו שהחלו לפרסם פרסומים ברשתות החברתיות בגנות ישראל והיהודים, לרבות אמירות שעודדו התקוממות כנגד הממסד הישראלי והסתה למות יהודים. לדברי הנאשם, הוא לא יזם ולא ניסח את הפרסומים, אלא העתיק אותם לחשבון הפייסבוק שלו כדי לזכות באהדה וב"לייקים". לטענת הנאשם, מעשיו נבעו מתוך פזיזות ולא מתוך חשיבה אידיאולוגית או כוונה להסית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הנו צעיר בעל יכולת ביטוי טובה, שהתמקד בשיחתו עם שירות המבחן באחריותו לבני משפחתו. לאורך השנים, תפקודו של הנאשם התאפיין בחוסר יציבות במסגרות שונות של חייו (בין היתר על רקע גירושי הוריו). בתסקיר צוין כי הנאשם התקשה להעמיק בעולמו הפנימי והרגשי, ונמנע מלשתף אודות עמדות אידיאולוגיות. בשיחה עמו, התרשם שירות המבחן כי הנאשם תופס את התנהלותו כהיגררות אחר פרסומים אנטי-ישראליים, ומרחיק עצמו מעמדות קיצוניות כלפי ישראל.

הערכת שירות המבחן היא כי נוכח חומרת האישומים, אופן ניהול חייו של הנאשם טרם מעצרו, ההתייחסויות השטחיות והמכחישות ביחס למעורבותו בעבירות, וכן הסביבה החברתית המורכבת בה חי הנאשם טרם מעצרו - קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פלילית המאופיינת בהסתה ובתמיכה בארגון טרור. לפיכך, שירות המבחן ציין כי יש מקום למסר מרתיע ומשמעותי, והמליץ על עונש מאסר בפועל.

טיעוני הצדדים לעונש

6. באת-כוח המאשימה, עו"ד יפעת פנחסי, עמדה בהרחבה על חומרת המעשים המיוחסים לנאשם, וטענה כי מתחם הענישה ההולמת בגין מכלול מעשיו, נע מ-24 עד 36 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות העניין, עתרה באת-כוח המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל המצוי בשליש התחתון של המתחם הנטען, וכן מאסר על-תנאי וקנס

כספי.

7. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד נאיל זחאלקה, הצביע על נקודות לקולא במישור נסיבות ביצוע העבירות. עוד עמד הסנגור בטיעוניו על כך שמדובר בתיק חדשני, שכן עד לאחרונה לא העמידה המאשימה לדין פלילי בגין פרסומים בפייסבוק. הסנגור הוסיף וטען לאכיפה חלקית או בדרגית בגין פרסומי הסתה בפייסבוק. לגישת הסנגור, כל אלה מחייבים הקלה בעונשו של הנאשם. הסנגור הוסיף ועמד על יתר הנסיבות לקולא בעניין מרשו (לרבות ההודאה, הגיל הצעיר והעדר עבר פלילי), ועתר להסתפק בימי המעצר עד כה (כששה חודשים).

הנאשם בדבריו לפני הביע חרטה וטען כי למד את הלקח וכי לא ישוב על מעשיו.

ריבוי עבירות

8. הנאשם הורשע בריבוי עבירות של הסתה לאלימות או לטרור, וכן תמיכה בארגון טרוריסטי. העבירות מתייחסות לכ- 40 פרסומים שתוכנם דומה, שהנאשם פרסם באותו חשבון פייסבוק לאורך מספר חודשים. בנסיבות העניין, אני סבורה כי מתקיים קשר הדוק בין הפרסומים וכי מכלול העבירות בגין הורשע הנאשם הן חלק ממסכת עבריינית אחת המהווה "אירוע אחד" בעטיו יש לקבוע מתחם ענישה הולמת אחד (נראה כי באי-כוח שני הצדדים לא חלקו על כך בטיעוניהם לעונש). לצד זאת, אציין כי במסגרת קביעת המתחם הכולל, לא ניתן להתעלם מכך שכל פרסום מהווה "מעשה" נפרד כמובנו של מונח זה בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. ריבוי "המעשים" בגינם הורשע הנאשם, ישו מידה של חומרה שתשפיע על קביעתו של מתחם העונש ההולם הכולל במקרה דנן (ראו: סעיף 40 לחוק העונשין; עוד ראו והשוו: ע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (30.10.2014)).

מתחם העונש ההולם

9. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

10. **אשר לפגיעה בערכים המוגנים -** במדינה דמוקרטית השואפת לתת לפרט חירות לחשוב כרצונו (יהא רצונו אשר יהא ותהיינה מחשבותיו קשות ככל שתהיינה), אין מוטלת אחריות בפלילים על מחשבות ודעות גרידא. עם זאת, הנאשם שלפני לא שמר את מחשבותיו ודעותיו בגדר דברים שבלב, אלא נתן להם ביטוי ברבים על-ידי פרסומים ברשת אינטרנט חברתית, שהיה בהם משום הסתה לאלימות או לטרור וכן תמיכה בארגון טרוריסטי.

כידוע, עקרון חופש הביטוי הוא ממושכלות היסוד של שיטתנו המשפטית. כך, עוד מימים ראשונים (ראו: בג"צ 73/53 חברת "קול העם" בע"מ נ' שר הפנים פ"ד ז(2), 871 (16.10.1953)). כך גם לאחר חקיקתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. עם זאת, לא כל ביטוי חוסה בהכרח בגדריה של הזכות המוגנת לחופש ביטוי. זאת ועוד; אף אם

נאמר כי ביטויים המסיתים לאלימות או לטרור וכן ביטויים התומכים בארגון טרור, חוסים בצילו של חופש הביטוי (וספק אם אמנם כך), הרי הזכות לחופש ביטוי אינה מוחלטת. במקרים מתאימים, עליה לסגת מפני ערכים ואינטרסים מתחרים (אף כי הגבלת חופש הביטוי באמצעות המשפט הפלילי חייבת להיעשות בזהירות, ולהישמר למקרים בהם מתעורר צורך ממשי להגן על יסודות המדינה וערכיה הבסיסיים).

בהקשר שלפנינו, ראה המחוקק בישראל לאסור על ניצול לרעה של חופש הביטוי לצורך העברת מסרים התומכים בארגוני טרור, או עלולים להוביל כאפשרות ממשית לביצוע מעשי אלימות או טרור. תכליתם של האיסורים הפליליים הנדונים היא להגן על בטחון הציבור ויחידיו, וכן לשמור על הסדר החברתי, על הסובלנות החברתית, וכן על עקרונות שלטון החוק והדמוקרטיה. הגנה זו נדרשת בכל חברה מתוקנת, והיא בוודאי מתחייבת בחברה בה אנו חיים, הניצבת תדיר בפני בעיות קיומיות מורכבות ורגישות. (ראו והשוו: דבריו של כב' השופט הנדל ברע"פ 2533/10 מדינת ישראל נ' בן חורין (26.12.2011); וכן דבריה של כב' השופטת שטרסברג-כהן בע"פ 9175/96 אליאל נ' מדינת ישראל (5.11.1997)).

11. **בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה שלפניי** מלמדת כי הנאשם פרסם כ- 40 פרסומים הקוראים לביצוע מעשי אלימות וטרור כלפי אזרחים וכוחות הביטחון, וכן הביע תמיכה בפעילותה של תנועת החמאס כארגון טרור. אף אם הנאשם לא יצר בעצמו את הגרפיקה של התמונות והתצלומים (אותם העתיק מאחרים), אין חולק כי הנאשם כתב בעצמו את המלל שהופיע במכלול הסטטוסים שפרסם (ראו: סוף פסקה 3 לעיל). בין היתר הביע הנאשם תמיכה בירי הרקטות מרצועת עזה; הביע תמיכה בפיגועים הרצחניים שהתרחשו בירושלים באותה עת; וקרא באופן ישיר ובוטה לביצוע פעולות טרור (לרבות פיגועי דקירה, דריסה וחטיפה), תוך "תיבול" דבריו בתמונות ובצילומים ממחישים, דברי שבח והלל למבצעי פיגועים נפשיים, וציטוטים של שירי נאצה (ראו פירוט הפרסומים בפסקה 3 לעיל).

פרסומיו של הנאשם הופצו ברשת החברתית פייסבוק, שהיא רשת אינטרנטית המתאפיינת בזמינות רבה, בקלות של הפצת פרסומים באמצעותה ובתפוצה רחבה שלהם, בקהל משתמשים גדול ומגוון, ובאפשרות להעברת הפרסומים הלאה. זאת ועוד; הנאשם פרסם את הפרסומים האמורים בחודשים יולי עד נובמבר 2014, על רקע שיגור הרקטות מרצועת עזה ומבצע "צוק איתן", ושעה שגל אלימות שטף את הארץ בדמות התפרעויות וביצוע פיגועים. לשון אחר; פרסומיו של הנאשם בוצעו בתקופה רגישה ונפיצה במיוחד. בהתחשב בכל אלה, יש ממש בטענת באת-כוח המאשימה לפיה היה טמון בפרסומיו של הנאשם בפייסבוק פוטנציאל להגיע לתפוצה נרחבת של קוראים, ולהוות בגדר מחולל אלימות וטרור, תוך ליבוי אש השנאה והאלימות.

כמות הפרסומים ותדירותם לאורך מספר חודשים; תוכנם הבוטה של הפרסומים הקורא באופן ישיר, נחרץ ובלתי משתמע לשתי פנים לביצוע פיגועי טרור רצחניים ולתמיכה בארגון טרוריסטי; וכן התקופה הביטחונית המתוחה במהלכה הועלו הפרסומים לפייסבוק - כל אלה במשקלם המצטבר מובילים למסקנה כי עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים הייתה משמעותית. המניע האידיאולוגי שמאחורי הפרסומים, מהווה אף הוא נסיבה לחומרה.

לצד כל אלה, יש לתת את הדעת לכך שהפרסומים לא לוו בנקיטת מעשי אלימות או טרור מצדו של הנאשם בדרך כלשהי. אף אין אינדיקציה לכך שפרסומיו של הנאשם הובילו באופן ישיר לפעולת אלימות או טרור ספציפית מצד

אחרים. כמו-כן, הנאשם היה כבן 18 בעת ביצוע המעשים האמורים, ואין טענה כי בעת העלאת פרסומיו לפייסבוק, הוא היה דמות ציבורית בעלת השפעה. ואמנם, מעובדות כתב-האישום המתוקן עולה כי לנאשם היו 294 חברים ועוקבים בפייסבוק, כך שקהל הקוראים הישירים של פרסומי הנאשם לא היה נרחב במיוחד. זאת ועוד; הפרסומים הרבים שפרסם הנאשם, זכו לתגובות מעטות ברשת הפייסבוק ואף מספר "החיובים" מועט ביותר (סימני "חיוב" בודדים לגבי כל פרסום). יחד עם זאת, חובה לציין כי אף אם לנאשם עצמו היה מספר לא רב של חברים ועוקבים, הללו יכלו להפיץ בעצמם את הפרסומים הלאה, ובכך להגדיל את היקף הקהל הנחשף להם. יתרה מזאת; יש לזכור כי לצורך ביצוע פעולות אלימות או טרור בעקבות דברי שבח והסתה לכך, די במספר מצומצם של אנשים שיתגייסו למטרה זו. בנוסף, כוחו של הפרסום המסית הוא לעיתים בהפנמה של הנאמר לאורך זמן, בתודעתם של מספר בלתי ידוע של אנשים, הנענים לדברי ההסתה במועד ובנסיבות שאינם בהכרח ניתנים לצפייה (גם לא על-ידי המפרסם עצמו). בהתחשב בכל אלה, אין להקל ראש בפוטנציאל הנזק הטמון בפרסומיו המסיתים של הנאשם בנסיבות המקרה, במיוחד על רקע התקופה המתוחה בה הם פורסמו.

12. **אשר לענישה הנוהגת** - באופן כללי, ניתן לומר כי בכל הנוגע לעבירה של הסתה לאלימות ולטרור בתי המשפט נוהגים להטיל עונשים הנעים מענישה מוחשית אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל; דרך עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי ממש. הכל, בהתחשב באופייה של ההסתה, במשכה, במידת ההשפעה של המסית על הקהל הנחשף לדבריו, בשאלת קיומן של עבירות נלוות נוספות, בנסיבות האישיות של מבצע העבירה ועוד (ראו והשוו: רע"פ 2533/10 בן חורין הנ"ל; ע"פ (מחוזי י-ם) 4856/09 מדינת ישראל נ' פדרמן (2.2.2010); ת"פ (שלום כ"ס) 40507-01-11 מדינת ישראל נ' ברעם (31.5.2015); ת"פ (שלום י-ם) 5425/08 מדינת ישראל נ' מחאגנה (26.3.2015) לגבי תלויים ועומדים ערעורים כפולים לפני בית-המשפט המחוזי בירושלים; ת"פ (שלום י-ם) 4437/06 מדינת ישראל נ' פדרמן (29.12.2010)).

אשר לעבירה של תמיכה בארגון טרור - עיון באסמכתאות מן הפסיקה מעלה כי בתי-המשפט נוהגים אף בהקשר זה להטיל עונשים מגוונים הנעים מענישה מוחשית אשר אינה כוללת רכיב של מאסר בפועל; דרך עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. כך, בין היתר בשים לב למהות התמיכה בארגון הטרור, טיבה והיקפה (ראו והשוו: רע"פ 4046/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.8.2013); רע"פ 9066/08 בן גביר נ' מדינת ישראל (7.12.2008); ע"פ 9175/96 אליאל הנ"ל; ת"פ (שלום י-ם) 4577/00 מדינת ישראל נ' סוב לבן (21.5.2003)).

13. בהמשך לדברים האמורים, אני רואה להתייחס לטיעוני הסנגור שעתר להקלה בקביעת רף הענישה עליו יתבסס מתחם הענישה ההולמת, מן הטעם שמדובר באחד המקרים הראשונים של העמדה לדין בגין עבירות של הסתה ותמיכה בארגון טרור על-יסוד פרסומים בפייסבוק (יוער כי באת-כוח המאשימה אישרה כי אמנם מדובר באחד התיקים הראשונים של העמדה לדין בנסיבות האמורות - פרוטוקול דיון מיום 7.6.2015, עמ' 10, ש' 29-30).

בהתייחס לכך, אומר כי שאלה היא האם חדשנות או תקדימיות מדיניות העמדה לדין, מקומה להישקל במישור קביעתו של מתחם הענישה ההולמת כנטען על-ידי הסנגור, בהיותה אמת-מידה נורמטיבית-אובייקטיבית; או שמא המישור הראוי לשקול את הטענה האמורה הוא בשלב גזירת העונש המתאים, לאחר קביעת המתחם וכחלק מהנסיבות

שאינן קשורות לביצוע העבירות. מבין שתי האפשרויות האמורות, אני נוטה לצדד באפשרות האחרונה. יחד עם זאת, גם אם לצורך הדיון שלפניי אלך לשיטת הסנגור ואשקול את החדשנות הנטענת במסגרת קביעתו של מתחם הענישה ההולמת, אני בדעה כי המשקל שיש ליתן לכך במישור קביעת המתחם הוא מוגבל:

ראשית, אין עסקינן בעבירות חדשות בספר החוקים או בעבירות שלא נאכפו בעבר. עצם האיסור על הסתה לאלימות או לטרור וכן עצם האיסור על תמיכה בארגון טרוריסטי, מוכרים היטב וקיימת פסיקה ענפה לגבי עבירות אלה.

שנית, התקדימיות הנטענת של ההעמדה לדין במקרה דנן לא נוגעת לעצם העבירות, אלא לנסיבות ביצוען באמצעות פרסומים בפייסבוק. דא עקא, אין מדובר בתחום ראשון או יחיד בו עבירות פליליות פולשות לתוך המרחב האינטרנטי, באופן המחייב את מערכת אכיפת-החוק להתאים עצמה על-מנת להתמודד עם תת-התרבות העבריינית של רשת האינטרנט (השוו לדבריו של כב' השופט עמית בהקשר אחר: בש"פ 2065/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.3.2013)).

שלישית, בשים לב לצורך הברור לאפשר לרשויות אכיפת החוק להתאים את מדיניות ההעמדה לדין למציאות הטכנולוגית המשתנה, רלוונטיים לענייננו דבריה של כב' השופטת ברק-ארז לפיהם: "אל לנו להיקלע 'למעגל שוטה'... על יסוד גישה שתתריע תמיד כנגד החלטה של גישה ראויה בפעם הראשונה. כל זאת, בצד המודעות לכך שהעלאתו של רף הענישה צריכה להתבצע בהדרגה" (ע"פ 6020/12 מדינת ישראל נ' עדן, פסקה 23 (29.4.2013)).

רביעית, לא ניתן להתעלם מהצורך בהעברת מסר עונשי ברור כנגד פרסומים המסיתים לאלימות ולטרור ברשת האינטרנט. כך, נוכח הנוחות והפשטות של ביצוע פרסומים בדרך זו והיכולת להפיצם ברבים בקלות, שכן די לצורך זה במחשב אישי ובמקלדת. כך גם נוכח ההשפעה האפשרית של פרסומים אלה ומתן "רוח גבית" למבצעי פעולות אלימות וטרור, תוך סיכון לביטחון הציבור וליחידיו.

המסקנה המתבקשת מכל אלה היא כי גם אם אלך לגישת ההגנה, הרי אין להפריז במשקל שראוי לתת במסגרת קביעת המתחם לתקדימיות הכרוכה בהעמדה לדין, בהתייחס לעצם הפלטפורמה או לאמצעי הטכנולוגי שבאמצעותו בוצעו הפרסומים האסורים.

14. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות; בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; ובשים לב להערות אליהן התייחסתי לעיל; **אני סבורה כי מתחם הענישה ההולמת במקרה הנדון** (כ- 40 פרסומים של הסתה בוטה וחרیפה לאלימות ולטרור וכן תמיכה בארגון טרור ברשת החברתית פייסבוק, במהלך תקופה ביטחונית רגישה ומתוחה במיוחד, אך זאת כאשר המפרסם אינו דמות ציבורית, ללא אינדיקציה לחשיפה רחבת-היקף או להשפעה מעשית בפועל) - **נע מ- 9 עד 25 חודשי מאסר בפועל**.

בנסיבות העניין, לא ראיתי לחרוג ממתחם זה לקולא (משיקולי שיקום) או לחומרה (משיקולי הגנה על שלום הציבור).

העונש המתאים

15. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שקבעתי, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לקולא, שקלתי את הודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן ואת נטילת האחריות מצדו. בנוסף, ניתן משקל לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי, השווה כבר מספר חודשים במעצר, וירצה עונש מאסר בפועל לראשונה בחייו. כמו-כן, שקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני הסנגור לפניי. לבסוף, ניתן משקל לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות (כבן 18).

לחובת הנאשם שקלתי את חומרת העבירות בהן הורשע. כמו-כן, ניתן משקל לצורך בהרתעת הנאשם, כמו גם בהרתעת הרבים, מפני ביצוע העבירות הנדונות, בשים לב לקלות ביצוען במרחב האינטרנטי, ובשים לב לפוטנציאל הנזק והסיכון הגלומים בכך (במיוחד על רקע התקופה בה בוצעו). ודוק, אם נמנעתי במקרה דנן מהחמרה עונשית משמעותית בתוך גדרי המתחם על-אף שיקולי התרעת היחיד והרתעת הרבים כאמור בסעיפים 40 ו-40א לחוק העונשין, הרי זאת משום הזהירות והמתנות בהן אני סבורה כי יש לנקוט בהתחשב בכך שכפי שצוין לעיל, מדובר באחד המקרים הראשונים של העמדה לדין בגין עבירות של הסתה ותמיכה בארגון טרור על-יסוד פרסומים בפייסבוק, כאשר לא נלוו לכך עבירות נוספות.

16. בא-כוח הנאשם טען לפניי כי יש מקום להקלה בעונש שייגזר על מרשו, נוכח **אכיפה חלקית או ברגנית** בגין מקרים אחרים בהם לא הייתה העמדה לדין בגין פרסומי הסתה באינטרנט (יוער כי הסנגור לא הפנה למקרים פרטניים בטיעוניו לעונש). בקצרה אומר כי טענה זו הועלתה לפניי כבר ביום 2.4.2015, טרם הצגת הסדר-הטיעון בין הצדדים, כאשר הסנגור עתר לקבלת נתונים מן המאשימה במסגרת בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

בתגובה מפורטת בכתב מיום 17.4.2015 הפנתה המאשימה לשבעה כתבי אישום נוספים שהוגשו לבית-משפט זה בדצמבר 2014, העוסקים כולם בפרסומי הסתה דרך חשבונות פייסבוק במהלך תקופת-הזמן אליה מתייחס כתב-האישום בעניינו של הנאשם לפניי (ת"פ (שלום י-ם) 2422-12-14 מדינת ישראל נ' עסילה; ת"פ (שלום י-ם) 44823-12-14 מדינת ישראל נ' רווידי; ת"פ (שלום י-ם) 44912-12-14 מדינת ישראל נ' דעיס; ת"פ (שלום י-ם) 44957-12-14 מדינת ישראל נ' סונקורט; ת"פ (שלום י-ם) 44725-12-14 מדינת ישראל נ' שלבי; ת"פ (שלום י-ם) 44790-12-14 מדינת ישראל נ' ביומי; ת"פ (שלום י-ם) 44883-12-14 מדינת ישראל נ' קורד). מכל אלה עולה כי נעשו פעולות אכיפה כנגד מפרסמים נוספים המשתייכים לקבוצת השוויון הרלוונטית לעניינו של הנאשם, בשים לב לכמות הפרסומים, משכם, האמירות הקשות והבוטות במסגרתם, היקף תפוצתם באמצעות המרחב האינטרנטי, וכן המציאות הביטחונית הקשה במהלכה הועלו הפרסומים לפייסבוק.

אסיף ואומר כי באותה תגובה, המאשימה הפנתה לכתבי-אישום אחרים שהוגשו בשנה האחרונה בגין עבירות של הסתה לאלימות ולגזענות, גם כנגד נאשמים יהודים (ראו: ת"פ (מחוזי ירושלים) 31351-12-14 מדינת ישראל נ' גבאי; ת"פ (מחוזי לנוער ירושלים) 11626-06-14 מדינת ישראל נ' פלונים; ת"פ (שלום באר-שבע) 712-08-14 מדינת ישראל

נ' אברהם; ת"פ (שלום באר-שבע) 41705-08-14 מדינת ישראל נ' כהן). בחלק מהמקרים, הוגשו כתבי-אישום בנסיבות פחותות בחומרתן ביחס לנאשם שלפני מבחינת ההיקף, העוצמה, התדירות ומשך הזמן של ההסתה שהתפרסמה בכל מקרה לפי נסיבותיו.

ודוק, ההגנה לא הצביעה על מקרה אחר, דומה בנסיבותיו לזה של הנאשם שלפני, בו נמנעה המדינה מהגשת כתב-אישום. אף לא הוצגה כל תשתית ראיתית, ולו לכאורית, למדיניות שיטתית ומתמשכת של הימנעות מהגשת כתב-אישום בנסיבות דומות, באופן המבסס טענה של הפליה פסולה. ממילא, אין בטענתו האמורה של הסנגור כדי להשפיע על גזירת עונשו של הנאשם.

17. לבסוף, **במישור אחדות הענישה**, אראה להזכיר ארבעה גזרי-דין שניתנו לאחרונה בנוגע לנאשמים אחרים בפרשה, אשר הצדדים הפנו אליהם בטיעוניהם לפני: ת"פ (שלום י-ם) 44725-12-14 מדינת ישראל נ' שלבי (12.5.2015) מפי כב' השופט קורנהאוזר; ת"פ (שלום י-ם) 44918-12-14 מדינת ישראל נ' דעיס (19.5.2015) מפי כב' השופט הרבסט; ת"פ (שלום י-ם) מדינת ישראל נ' סונקורט (27.5.2015) מפי כב' השופט קורנהאוזר; ת"פ (שלום י-ם) מדינת ישראל נ' הדמי (1.6.2015) מפי כב' השופט כדורי.

ארבעת המקרים האמורים דומים בכך שכולם עוסקים בעבירות של הסתה לאלימות או לטרור וכן תמיכה בארגון טרור באמצעות פרסומים ברשת החברתית הפייסבוק, במהלך תקופת-זמן החופפת לזו בה עוסק כתב-האישום בעניינו של הנאשם שלפני. המקרים נבדלים בנסיבותיהם, מבחינת מספר הפרסומים להם היה אחראי כל נאשם; מספר החברים והעוקבים בעניינו של כל נאשם, והשאלה האם מספר זה היה ידוע למאשימה בנסיבותיו של כל מקרה; מספר החיובים להם זכו הפרסומים בעניינו של כל נאשם; שאלת קיומו של עבר פלילי קודם; ועוד. יצוין כי בארבעת המקרים האמורים, קבעו חברי בבית-משפט זה מתחמי ענישה הולמת שהתחילו מ- 5 עד 7 חודשי מאסר בפועל ברף התחתון, והגיעו ל- 18 עד 24 חודשי מאסר בפועל ברף העליון. בכל אחד מארבעת המקרים נגזרו 8 עד 10 חודשי מאסר בפועל - כל מקרה לפי נסיבותיו.

בהתייחס לאותם ארבעה מקרים אחרים, אציין כי לנאשם שלפני לא היה מספר חברים ועוקבים משמעותי, והוא אף זכה למספר חיובים קטן בגין פרסומיו. כמו כן, הנאשם שלפני חסר עבר פלילי (בניגוד לחלק מהנאשמים האחרים שהוזכרו). עם זאת, עניינו של הנאשם שלפני בולט ביחס לעניינם של האחרים, בגין כמות הפרסומים להם היה אחראי הנאשם (מדובר בכמות פרסומים גדולה באופן משמעותי ביחס לנאשמים אחרים בפרשה). כמות פרסומים זו השפיעה על קביעת המתחם בעניינו של הנאשם שלפני כמפורט בפסקאות 8, 11 ו- 14 לעיל.

כאן המקום לציין כי הצדדים התייחסו בטיעוניהם לפני לגזר-הדין הראשון שניתן בפרשה: ת"פ (שלום י-ם) 44725-12-14 מדינת ישראל נ' שלבי (12.5.2015) מפי כב' השופט קורנהאוזר. באותו מקרה, הורשע הנאשם (להלן: שלבי) בעבירה של הסתה לאלימות או לטרור וכן בשתי עבירות של תמיכה בארגון טרור. זאת, בגין עשרה פרסומים בפייסבוק הקוראים לאלימות ולטרור, תוך דברי שבח ואהדה למעשי טרור ולמחבלים שביצעו רצח של אזרחים ישראליים, וזאת בתקופת זמן החופפת ברובה לזו בה עוסק כתב-האישום בעניינו של הנאשם שלפני. בדומה למקרה דנן, גם שלבי הורשע לפי הודאתו והיה חסר עבר פלילי. בנסיבות אותו מקרה, גזר כב' השופט קורנהאוזר 9 חודשי

מאסר בפועל (מיום המעצר) וכן מאסר מותנה.

המאשימה טענה כי עניינו של הנאשם שלפניי חמור משמעותית ביחס לנסיבות עניינו של שליבי. זאת, מאחר שהנאשם שלפניי פרסם קרוב ל- 40 פרסומים בפייסבוק, בעוד ששליבי פרסם עשרה פרסומים. (בהתאם לגישתה, בעניינו של שליבי טענה המאשימה למתחם ענישה הולמת שנע מ- 12 עד 30 חודשי מאסר בפועל, ואילו בעניינו של הנאשם שלפניי טענה המאשימה למתחם ענישה הולמת שנע מ- 24 ל- 36 חודשי מאסר בפועל). בהתייחס לעמדה זו של המאשימה, אומר כי כמות הפרסומים היא אחד השיקולים בקביעתו של מתחם הענישה ההולמת, ונתון זה אכן השפיע על קביעת המתחם בעניינו של הנאשם שלפניי כמפורט בהרחבה לעיל. עם זאת, לא ניתן לראות בכמות הפרסומים את חזות הכל. כך למשל, לא ניתן להתעלם מכך שפרסומיו של שליבי זכו לחשיפה רחבה משמעותית ביחס לנאשם שלפניי: עיון בעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה שליבי מעלה כי לחשבון הפייסבוק של שליבי היו כ- 5,000 חברים ו- 755 עוקבים (בעוד שלנאשם שלפניי היו 294 חברים ועוקבים). זאת ועוד; כמות החיבובים, השיתופים והתגובות להם זכו פרסומיו של שליבי בפייסבוק, היתה גדולה הרבה יותר ביחס לנאשם שלפניי. בנוסף, נראה כי שליבי היה שותף באופן ישיר או עקיף ליצירת חלק מהתצלומים והתמונות שפרסם, שכן הוא מופיע בהם בעצמו (ראו: פסקאות 13 ו- 14 לכתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה שליבי). כל אלה יכולים להצביע על מעמדו של שליבי ועל כוח השפעה גבוה יותר ביחס לנאשם דן. אוסיף כי בעוד שהנאשם שלפניי הנו בחור צעיר כבן 18, הרי שליבי הנו אדם בוגר, אב לששה ילדים, אדם שאישיותו בשלה. בהתחשב בכל אלה, אינני שותפה לעמדת המאשימה לפיה על המתחם ועל העונש בעניינו של הנאשם שלפניי להיות חמורים באופן דרמטי ביחס לעניינם של שליבי או של נאשמים אחרים בפרשה (בוודאי לא בפער כפי שמשתקף במתחמי הענישה ההולמת להם טענה המאשימה בתיקים השונים).

18. באיזון בין מכלול השיקולים, אני בדעה כי יש למקם את עונשו של הנאשם בטווח התחתון של מתחם הענישה ההולמת שקבעתי לעיל, לצד הטלת מאסר מותנה. אעיר כי מאחר שאין מדובר בעבירות כלכליות, ומאחר שהעונש הנגזר הינו מאסר בפועל לתקופה ממשית, לא ראיתי להוסיף לעונשו של הנאשם רכיב של קנס כספי על-אף שהמאשימה עתרה לכך.

סוף דבר

19. נוכח הטעמים המפורטים לעיל, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

- א. 10 חודשי מאסר בפועל, החל מיום המעצר.
- ב. מאסר על-תנאי לתקופה של 5 חודשים למשך שלוש שנים מיום השחרור ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע.
- ג. מכשיר הטלפון הנייד יחולט ו/או יושמד לפי העניין.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ב סיוון תשע"ה, 09 יוני 2015, במעמד הצדדים.